

چهارشنبه 13 فروردین 1399 - 7 شعبان 1441 - 1 آوریل 2020

قیام "محمدتقی خان پسیان" در خراسان (1300 ش)

قیام "محمدتقی خان پسیان" در خراسان (1300 ش)، کلنل محمدتقی خان پسیان پس از اقامت شش ساله در آلمان و مراجعت به ایران از جانب دولت مشیرالدوله به فرماندهی ژاندارمری خراسان منصوب شد. وی در دوره نخست وزیری سیدضیاءالدین، اقدام به بازداشت قوام السلطنه والی خراسان کرده بود و این امر، زمینه عداوت بین آن دو را فراهم نمود. پس از سقوط حکومت سید ضیاءالدین، قوام السلطنه به ریاست الوزرای دست یافت و کلنل پسیان را که از مدتی قبل به کفالت خراسان رسیده بود از این مقام برکنار کرد. ولی پسیان کفیل جدید ایالت را از کار برکنار نمود و خود شخصاً استانداری را بر عهده گرفت. در خلال این احوال، فرمانده کل ژاندارمری ایران، مأمور رسیدگی به کار کلنل پسیان شد و به اتفاق عده‌ای از افسران، عازم مشهد گردید. ولی کلنل دستور داد تمام آنها را در شاهرود بازداشت و به مرکز اعزام دارند. با این اقدام، برای حکومت مرکزی مسلم شد که او علیه دولت قیام کرده است و حاضر به اجرای دستورات نیست. قوام السلطنه به رؤسای ایلات متوسل شد و درخواست کمک نمود تا کلنل را دستگیر نمایند. قوایی از طرف ایلات جمع‌آوری و به سمت مشهد حرکت داده شد. کلنل برای دفع خطر، به استقبال آنها رفت و در نزدیکی قوچان جنگ سختی بین طرفین درگرفت. پس از چندی زد و خورد و وارد آمدن تلفات سنگین به دو طرف، مهمات قوای کلنل تمام شد و خود در دهم مهر 1300 ش به قتل رسید. هنگام شهادت، بیش از سی سال از عمرش نگذشته بود. خبر قتل او در مشهد با هیجان مردم و عزای عمومی توأم بود و از جنازه وی با احساسات و نطق‌های پرشور مشایعت کردند.

هنگام حرمیت، به معنی عراق، به اماکن مقدس، نجف و کربلا، جریان انتفاضه مردم عراق (1370 ش)، در پی قیام مردم مسلمان عراق علیه رژیم خونخوار بعث این کشور در اوایل اسفند 1369 ش و درگیری شدید بین دو طرف، مزدوران بعثی برای جریحه‌دار کردن احساسات پاک مسلمانان و به ویژه شیعیان، با یورش به زائران روزه‌دار امام علی (ع) و امام حسین (ع) در نجف اشرف و کربلا، پس از شهید و مجروح کردن تعدادی از آنان، به بارگاه ملکوتی این دو امام بزرگوار اهانت نمودند. همچنین رژیم منفور بعث در روزهای نوزدهم و بیستم ماه رمضان آن سال به مراسم عزاداری مردم شهرهای نجف و کربلا و دیگر شهرها یورش برده و ضمن جلوگیری از مراسم، گروهی را دستگیر کرده و این شهرها را تحت کنترل شدید امنیتی قرار دادند. رژیم صدام، مردم عراق را به جرم این که می‌خواهند سرنوشت خود را به دست خود رقم بزنند، مرتکب این جنایات گردید. این اهانت به مقدسات اسلامی که در معیت و همراهی نیروهای آمریکایی صورت می‌گرفت، موجی از اعتراضات علیه رژیم بعث عراق را به وجود آورد و این رژیم را بیش از پیش، منفور جهانیان نمود. ابعاد جنایات این رژیم، بعد از سقوط در سال 1382، بر جهانیان آشکارتر گردید و مردم جهان به عمق جنایات عمال رژیم آگاه‌تر شدند.

سیزده به در سیزدهمین روز فروردین ماه و از جشن های نوروزی است. در تقویم های رسمی ایران این روز روز طبیعت نامگذاری شده است و از تعطیلات رسمی است. برخی بر این باورند در این روز باید برای راندن نحسی از خانه بیرون روند و نحسی را در طبیعت به در کنند.

تولد "تیکو براهه" منجم و ریاضی‌دان شهیر دانمارک (1546م) وی در حین تحصیل و در حالی که بیش از 14 تیکو براهه منجم دانمارکی در 14 دسامبر 1546م در دانمارک به دنیا آمد. وی در حین تحصیل و در حالی که بیش از 14 سال نداشت، شاهد منظره‌ای از خورشید گرفتگی شد و به قدری تحت تاثیر این واقعه قرار گرفت که مصمم شد دانش نجوم را بیاموزد. تیکو براهه مدتی در آلمان به تحصیل اشتغال داشت و پس از مطالعه و تحقیق بسیار، ستاره جدیدی را در 11 نوامبر 1572م کشف کرد و پس از مدتی به شهرت فراوانی رسید. از این رو، دولت دانمارک جزیره کوچک "هون" را جهت تأسیس رصدخانه در اختیار وی قرار داد. او در آنجا، رصدخانه‌ای بنا کرد و مدت 20 سال با تلاش و جدیت به رصد ستارگان پرداخت. براهه با تکمیل آلات و ادوات رصد و دقت در رصد سیارات و ستارگان، راه را برای اکتشاف یوهان کپلر اخترشناس آلمانی و منجمین دیگر هموار کرد. وی هم‌چنین تلاش کرد بین نظریه نیکلا کوپرنیک منجم لهستانی مبنی بر ثابت بودن خورشید و چرخش زمین و سایر سیارات به دور آن، با نظریه بطلمیوس که عکس نظریه کوپرنیک بود توافقی ایجاد کند. او درباره ساختمان جهان، دستگاهی ساخت که در آن، زمین مرکز عالم و به صورت ثابت بود و خورشید به دور آن دوران می‌کرد، در حالی که بعدها عکس این مطلب به اثبات رسید. با این حال وی محاسبه‌هایی از زاویه‌های ستارگان به عمل آورد که در آن زمان، بسیار دقیق بودند. تیکو براهه سرانجام در 24 اکتبر 1601م در 55 سالگی درگذشت.

تولد "ویلیام هاروی" دانشمند انگلیسی و کاشف جریان گردش خون، در اول آوریل 1578م در خانواده‌ای ثروتمند در شهر فولکستون انگلستان به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات مقدماتی، در رشته پزشکی به تحصیل پرداخت و با پایان تحصیلات به استادی دانشگاه کمبریج رسید. هاروی علاقه زیادی به شناخت اعمال و وظائف بدن داشت و در این

راه، کوشش فراواني از خود نشان داد. در نهايت، وي موفق به کشف جريان خون گرديد و وظائف و عمل قلب را بدون کمک میکروسکوپ کشف کرد. از اين رو وي را از بنيانگذاران طب نوين مي دانند. هاروي ثابت کرد که غذا پس از هضم، وارد خون شده و خون پس از ورود به قلب، در تمام بدن گردش مي کند. نتايج اين تحقيقات در زمان زندگي هاروي مورد استقبال مردم و دانشمندان قرار نگرفت، اما سه سال پس از مرگ هاروي، يك پزشک متخصص در مشاهدات میکروسکوپي، جريان خون را مشاهده نمود و بدین ترتيب، کشف بزرگ هاروي مورد تأييد پزشکان و مردم واقع شد. اين در حالي بود که ويليام هاروي، در سوم ژوئن 1657م در 69 سالگي درگذشته بود.